

Weinhold Legal

Legal Update

DUBEN 2026

Obsah

Aktuality z legislativy

[Návrh novely zákona o spotřebitelském úvěru](#)

[Návrh novely zákona o podnikání na kapitálovém trhu](#)

Aktuality z judikatury

[Registrace k DPH „z opatnosti“ a její následné zpochybnění](#)

Připravované akce

22.4.2026 – [Webinář: Transparentnost v odměňování a aktuální vývoj v oblasti rovného odměňování žen a mužů](#)

21.5.2026 – [Online konference: Kyber bez keců](#)

Články

[Nový zákon o kritické infrastruktuře II. – Práva a povinnosti subjektu kritické infrastruktury](#)
Markéta Koubová, Právní prostor

Informace uvedené v tomto bulletinu jsou prezentovány na základě našeho nejlepšího přesvědčení a poznatků získaných v době, kdy byl tento text dán do tisku. Nicméně, konkrétní informace vztahující se k tématům uvedeným v tomto bulletinu by měly být konzultovány dříve, než na jejich základě bude učiněno jakékoliv rozhodnutí.

Aktuality z legislativy

Návrh novely zákona o spotřebitelském úvěru

Vláda schválila návrh novely zákona o spotřebitelském úvěru, který jí byl předložen ministryní financí. Novela transponuje požadavky Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2225 ze dne 18. října 2023 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice 2008/48/ES (dále jen „**CCD2**“). **Vstup v účinnost se u návrhu očekává koncem roku 2026.**

Klíčovou je změna věcné působnosti zákona. Nově se regulace alespoň částečně vztahuje i na úvěry, které byly dosud mimo tento právní rámec. Úprava bude cílit i na **bezúročné úvěry, některé formy odložených plateb** (např. model „buy now – pay later“), nebo **prodej zboží na splátky**. Poskytovatelé a zprostředkovatelé těchto služeb budou muset získat oprávnění k činnosti podle tohoto zákona.

Významnou novinkou je **explicitní stanovení stropu ceny úvěrů (úrokové sazby)**. Rozdíl bude mezi standardními úvěry, kde bude zastropována roční procentní sazba nákladů (RPSN) a menšími či krátkodobými půjčkami, kde je stanoven strop celkových nákladů úvěru. V tomto ohledu se návrh podle jeho předkladatelky inspiroval judikaturou k otázce souladu s dobrými mravy (*konkrétně důvodová zpráva odkazuje na rozsudky Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1484/2004 a sp. zn. 33 Cdo 236/2005*). Výsledný strop pro menší úvěry tedy odpovídá trojnásobku běžné zápisné sazby, což je přibližně kolem 50 % ročně.

Další významnou oblastí změn je předmluvní informační povinnost poskytovatelů úvěrů. Novela rozšiřuje okruh informací, které musí být spotřebiteli poskytnuty ještě před uzavřením smlouvy, konkrétně jde o povinnost informovat o možnosti řešení sporů u finančního arbitra, o splátkovém kalendáři či o využití automatizovaného rozhodování při stanovení podmínek úvěru.

Novela dále posiluje ochranu spotřebitele také při samotném sjednávání úvěru. Zavádí se požadavek na aktivní souhlas spotřebitele s uzavřením smlouvy nebo doplňkové služby, čímž se eliminuje praxe předem zaškrtnutých políček a automatického sjednávání úvěrů. Tento přístup **posouvá právní úpravu směrem k principu tzv. „opt-in“** a reaguje na praktiky, kdy spotřebitelé nevědomky uzavírali úvěrové vztahy například při online nákupu.

Návrh obsahuje také úpravu pravidel v oblasti posuzování úvěruschopnosti spotřebitele. Základním cílem právní úpravy zůstává, aby úvěry nebyly poskytovány osobám, které je nejsou reálně schopny splácet. Novela však namísto dosavadního zaměření na formální správnost postupu poskytovatele **klade větší důraz na materiální stránku věci**, tedy na **skutečnou ekonomickou situaci spotřebitele**.

Rozhodný je stav v době poskytnutí úvěru. Pokud by vzhledem k okolnostem prokazatelně neměl být poskytnut, úvěrová smlouva bude neplatná a spotřebitel nebude povinen hradit úroky ani jiné náklady, ale vrátí pouze jistinu, a to dle svých možností.

Nicméně opačně to v praxi znamená i to, že i kdyby poskytovatel úvěru vůbec nepověřil úvěruschopnost spotřebitele, na platnost smlouvy by to nemělo žádný vliv, pokud finanční poměry dlužníka v době uzavření smlouvy umožňovaly úvěr splácet. Tato změna se dle předkladatelky opírá o nejnovější judikaturu v této oblasti (*konkrétně rozsudky Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 1819/2023, sp. zn. 33 Cdo 2105/2024 a sp. zn. 33 Cdo 1056/2025 z ledna 2026.*)

Návrh nemění základní koncepcie regulace, jeho cílem je pouze nastavit jasnější a předvídatelnější pravidla pro poskytování úvěrů a najít kompromis, který chrání spotřebitele a zároveň zachovává dostupnost legálních úvěrů.

Weinhold Legal

Legal Update

DUBEN 2026

Návrh novely zákona o podnikání na kapitálovém trhu

Návrh implementuje legislativní balíček EU, který se skládá z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2809 ze dne 23. října 2024, směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2810 ze dne 23. října 2024 a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2811 ze dne 23. října 2024 (dále jen „Listing Act balíček“). V návrhu zákona je též obsažena transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2994 ze dne 27. listopadu 2024 (dále jen „směrnice EMIR 3“) a částečná transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/878 ze dne 20. května 2019 (dále jen „CRD V“) a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1619 ze dne 31. května 2024 (dále též „CRD VI“).

Cílem návrhu je také přizpůsobit český právní řád nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/3005 ze dne 27. listopadu 2024 (dále jen „nařízení o ESG ratingu“) a vypořádat některé výtky ohledně předchozí transpozice některých směrnic, které vůči České republice uplatnila Evropská Komise v rámci tzv. pilotního řízení („Conformity Pilot“). **Novela by měla postupně nabýt účinnosti v létě a koncem roku 2026.**

Návrh zásadně mění úpravu vydávání prospektu a zavádí nový emisní dokument, čímž má snížit administrativní zátěž emitentů. Nově je povinnost vypracovat prospekt podmíněna celkovou souhrnnou hodnotou cenných papírů alespoň 5 mil. EUR, zatímco pro emise mezi 1–5 mil. EUR se zřizuje nový, jednodušší „emisní dokument.“

Návrh také uvolňuje pravidla pro vstup firem na kapitálový trh, zejména snížením požadavků na tzv. „free float.“ Nově postačuje nižší podíl akcií ve vlastnictví veřejnosti (cca 10 %) a zároveň se zavádí alternativní podmínky, které může organizátor trhu posuzovat flexibilně.

Další významnou změnou je úprava podmínek investičního výzkumu. Vymezuje se samotný pojem výzkumu, zavádí se pravidla pro investiční výzkum a zcela nově i pro výzkum sponzorovaný emitentem, včetně pravidel pro jeho označení, financování a střet zájmů. Tato změna je důležitá pro malé a střední podniky, kterým má tato úprava pomoci snáze získat pozornost investorů. Nově lze trh pro malé a střední podniky („SME growth market“) provozovat pouze jako část mnohostranného obchodního systému („MTF“), nikoli jen jako celek, což rozšiřuje možnosti organizace trhu.

Významnou novinkou je také úprava akcií s rozdílnou vahou hlasů („dual-class shares“). Návrh výslovně zakazuje odmítnutí jejich přijetí k obchodování a zavádí rozsáhlé informační povinnosti o jejich struktuře, čímž oproti předchozí úpravě posiluje jejich transparentnost.

Návrh zároveň ruší některé administrativní povinnosti, zejména povinnost registrace další podnikatelské činnosti. Dochází také k úpravám v oblasti řízení rizik obchodníků s cennými papíry, kdy se nově výslovně zavádí povinnost sledovat a řídit riziko koncentrace vůči ústředním protistranám, včetně povinnosti vytvářet plány a cíle v této oblasti.

Další změnou je rozšíření podmínek pro povolení činnosti, kdy se nově posuzuje, zda jiné podnikatelské aktivity subjektu nepředstavují riziko pro finanční stabilitu nebo dohled. V oblasti dohledu a pravidel trhu návrh také posiluje pravomoc České národní banky, které například umožňuje upravovat prahové hodnoty pro oznamování obchodů osob s řídicí pravomocí.

Současně dochází k řadě dílčích deregulací a technických změn a vypuštění některých požadavků (např. plná svéprávnost v určitých ustanoveních), zjednodušení oznamovacích povinností nebo úprav odkazů v návaznosti na právo EU.

Návrh představuje modernizační novelu, která oproti původní úpravě snižuje regulatorní zátěž (prospekt, administrativní povinnosti), rozšiřuje pravidla pro investiční výzkum, usnadňuje vstup firem na kapitálový trh a zároveň posiluje transparentnost a řízení rizik v klíčových oblastech.

Aktuality z judikatury

Registrace k DPH „z opatrnosti“ a její následné zpochybnění

(Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. února 2026, sp. zn. 3 Afs 85/2025)

Žalobce (podnikající fyzická osoba) „z opatrnosti“ podal v roce 2023 přihlášku k registraci k DPH s tvrzením, že má za to, že již v roce 2020 mohl překročit zákonem stanovenou částku obrátu. Správce daně jej vyzval k doložení ekonomické činnosti, načež žalobce uvedl, že ve 4. čtvrtletí 2019 poskytl odběrateli obchodně využitelné kontakty. Odměna za toto plnění mu byla následně postupně vyplácena, což prokázal 182 unikátními vystavenými fakturami z let 2020–2023. **Správce daně rozhodl na základě těchto podkladů o registraci k DPH.**

Toto žalobce následně zpochybnil s tím, že se jednalo o jednorázové plnění, přičemž doložené faktury pouze zachycovaly splátky za tuto jednorázovou transakci. Vzhledem k výše uvedenému tedy **nešlo** podle něj hovořit o ekonomické činnosti vykonávané soustavně za účelem získávání pravidelného příjmu. Proti rozhodnutí o registraci tedy podal odvolání.

V odvolacím řízení vycházelo Odvolací finanční ředitelství (dále žalovaný) především z formálních znaků předložených faktur a z pravidelnosti příjmů. Dospělo k závěru, že žalobce vykonával ekonomickou činnost, neboť inkasoval pravidelné měsíční platby po dobu několika let a vystavoval faktury s různými daty a náležitostmi, což podle něj svědčí o průběžném poskytování plnění. Odmítl také provést žalobcem navržené čestné prohlášení odběratele jako nadbytečné s tím, že nemá dostatečnou vypovídací hodnotu, **a odvolání zamítl.**

Žalobce následně podal žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „MSHP“) který rozhodnutí žalovaného potvrdil. Především zdůraznil fakt, že žalobce podal přihlášku k registraci DPH z vlastní iniciativy, řádně označil rozhodné datum a na výzvu doložil faktury s unikátními údaji. Pokud následně dospěl k názoru, že se jednalo o jednorázové plnění, měl to žalobce v odvolacím řízení lépe prokázat.

Dále MSHP uvedl, že hlavním znakem ekonomické činnosti je dle něj získávání pravidelného příjmu, přičemž významným kritériem pro toto posouzení je také soustavnost. Na základě dlouhodobě plynoucích příjmů a množství vystavených faktur uzavřel, že žalobce vykonával soustavnou činnost. Proti argumentu o jednorázovém plnění se vymezil s tím, že je doložen pouze čestným prohlášením, které nemůže obstát proti ostatním důkazům. Soud sice připustil, že žalovaný měl žalobce předem seznámit se svým hodnocením důkazů podle § 115 odst. 2 daňového řádu, avšak tuto vadu považoval za nezásadní a bez vlivu na zákonnost rozhodnutí.

Proti tomu podal žalobce kasační stížnost, v níž namítal zejména nesprávné skutkové závěry, špatný výklad předložených důkazů a porušení svých procesních práv.

Klíčovým východiskem právního posouzení NSS bylo, že jednorázové poskytnutí služby, i když je odměna rozložena do splátek, nepředstavuje ekonomickou činnost ve smyslu DPH. Proto bylo zásadní zjistit, zda šlo skutečně o jednorázové plnění, nebo o soustavné poskytování služeb.

Weinhold Legal

Legal Update

DUBEN 2026

NSS vytkl správním orgánům i městskému soudu, že tuto otázku neobjasnily dostatečně. Jejich závěr o soustavné činnosti byl založen především na formálních znacích faktur a pravidelnosti příjmů, aniž by byl řádně zkoumán skutečný charakter plnění. Dále **zdůraznil, že z pravidelnosti příjmů nelze automaticky dovozovat soustavnost činnosti**, ale naopak je třeba **zkoumat její skutečný charakter**.

Zásadní pochybení spatřoval NSS také v tom, že správce daně žalobce registroval bez náležitého odůvodnění a bez objasnění rozporů v jeho tvrzeních. V odvolacím řízení pak žalovaný prováděl dokazování a formuloval nové hodnotící závěry, aniž by s nimi stěžovatele předem seznámil a umožnil mu se k nim vyjádřit. Tím porušil § 115 odst. 2 daňového řádu a připravil jej o možnost účinné procesní obrany. Vzhledem k tomu bylo poté pro stěžovatele rozhodnutí překvapivé. Další vadou bylo neprovedení navrženého důkazu čestným prohlášením odběratele, případně jeho výsledku. NSS konstatoval, že správní orgány nemohly tento důkaz odmítnout jako nadbytečný, pokud současně neměly skutkový stav dostatečně zjištěn a že právě tento důkaz mohl přispět k objasnění skutečného charakteru plnění.

V závěru rozsudku se NSS vyjádřil také ke **konfliktnosti jednání stěžovatele, který dobrovolně podal přihlášku, kterou posléze začal rozporovat**, přičemž adresoval také jeho následnou neschopnost své tvrzení o jednorázovém plnění dostatečně objasnit. Nejprve zdůraznil, že vzhledem k výše uvedeným pochybením **stěžovatel po celou dobu řízení ve skutečnosti nevěděl, proč přesně byl registrován k DPH** a na základě jakých konkrétních úvah správce daně dovedl existenci ekonomické činnosti. Následně ovšem poukázal také na systémový nedostatek, že v rámci podání přihlášky k registraci neexistuje možnost preventivně se dotázat, zda subjekt splňuje podmínky pro plátcovství.

Podle NSS je tedy jedinou praktickou cestou, jak se vyhnout sankcím, registrace „z opatrnosti“ spojená s následným zpochybněním tohoto postupu.

Nejvyšší správní soud poté uzavřel, že skutkový stav neměl oporu v provedeném dokazování a řízení bylo zatíženo závažnými procesními vadami a že MSPH pochybil, když tato pochybení nepovažoval za důvod ke zrušení správního rozhodnutí. **Proto zrušil jak jeho rozsudek, tak rozhodnutí žalovaného, a věc vrátil k dalšímu řízení, v němž bude nutné řádně objasnit povahu plnění a respektovat procesní práva žalobce.**

Informace uvedené v tomto bulletinu současně nelze chápat jako vyčerpávající popis relevantní problematiky a veškerých možných konsekvencí, a nemělo by na ně být plně spoléháno v jakýchkoliv rozhodovacích procesech ani by neměly být považovány za náhražku specifické právní rady, které by byla relevantní pro konkrétní okolnosti. Weinhold Legal, s.r.o. advokátní kancelář ani kterýkoliv právník uvedený jako autor těchto informací neodpovídají za jakoukoliv újmu, která by mohla vzniknout ze spoléhání se na zde uveřejněné informace. Dále si dovoluujeme poznamenat, že na některé záležitosti v tomto bulletinu uváděné mohou existovat různé právní názory z důvodu nejednoznačnosti příslušných ustanovení, a v budoucnu může převážít jiný než námi uváděný výklad.

Své připomínky laskavě zasílejte na e-mailovou adresu: **Ondrej.Cermak@weinholdlegal.com**, anebo kontaktujte osobu, s níž jste obvykle ve spojení.

Automatické vytěžování textů a dat i rozmnožování či extrakce jejich obsahu pro účely automatizované analýzy z tohoto informačního materiálu je ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a § 39c zákona č. 121/2000 Sb., autorského zákona, bez výslovného předchozího písemného souhlasu společnosti Weinhold Legal, s.r.o. advokátní kancelář zakázáno, ledaže při jakémkoliv takovém použití bude autorství společnosti Weinhold Legal, s.r.o. advokátní kancelář výslovně uvedeno, a to spolu s odkazem na umístění takového textu a dat.